

Sumario | nº39 – Xullo 2024

EDIUS **NOVAS**

Aprobado o novo Regulamento de Estudos de Doutoramento da USC

Entrará en vigor, con varias disposicións transitorias, en canto se publique no DOG

Disposicións transitorias

ENTREVISTA

Pablo Taboada Antelo,
director da Escola Internacional
de Doutoramento da USC

**PREMIO EXTRAORDINARIO
DE DOUTORAMENTO 2021/22**

As mellores teses da USC defendidas no curso 21/22 recibiron o seu premio extraordinario de doutoramento

«O novo Regulamento é un paso adiante para todo o colectivo de doutoramento»

EDIUS **NOVAS**

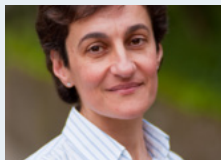
Premio extraordinario de doutoramento 22-23

EDIUS **NOVAS**

A profesora María José Ginzó, reconecida co premio á mellor tese en Humanidades Dixitais

ENTREVISTA

Dolores Vilavedra Subdirectora Área de Artes e Humanidades

«Unha tese non se pode facer con mentalidade funcionarial: a investigación é unha amante esixente que nos vai demandar unha atención case absoluta»

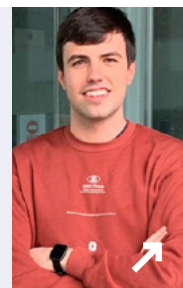
EDIUS **NOVAS**

Un estudo sobre a atención a peregrinos no Norte de Portugal gaña o VII Premio de Investigación da Cátedra do Camiño

EDIUS **NOVAS**

Marcos Vilela, Premio Lilly de Investigación para Alumnos de Doutoramento

EDIUS NOVAS

Aprobado o novo Regulamento de Estudos de Doutoramento da USC

Entrará en vigor, con varias disposicións transitorias, en canto se publique no DOG

O Consello de Goberno aprobou o pasado mes de xuño o novo Regulamento de Estudos de Doutoramento da Universidade de Santiago. Sen embargo, a entrada en vigor da normativa está pendente da súa publicación no Diario Oficial de Galicia.

O presente texto incorpora todos os cambios normativos producidos dende a aprobación do anterior Regulamento de Estudos de Doutoramento da USC, aprobado polo Consello de Goberno do 24 de xullo de 2020, e que implican a modificación de aspectos substanciais do funcionamento dos programas de doutoramento que redundarán na mellora das condicións nas que as persoas doutorandas desenvolven os seus estudos.

[↩ Ir ao sumario](#)

Para facilitar o tránsito entre os dous regulamentos, establécense tres disposicións transitorias. A primeira delas fai referencia ás excepcións á aplicación da nova normativa. Nas disposicións segunda e terceira concrétanse os apartados do novo regulamento que se aplicarán a partir do 1 de setembro de 2024 e cales a partir do mesmo día de 2025. Tedes toda a información sobe estas transitorias na información da seguinte páxina.

Entre as principais novidades que se introducen no presente Regulamento está a previsión de que a EDIUS proporcione asesoramento ás persoas doutorandas para a súa integración nos programas de doutoramento, así como a obrigatoriedade de contar cun plan de formación persoal. Ademais, establécese que aquelas teñan a consideración de investigadores e investigadoras en formación e refórzase a obrigação da persoa directora da tese de acompañar e asesorar durante todo o proceso de elaboración desta.

Outra das novidades do novo regulamento é a ampliación da duración máxima dos estudos de doutoramento, tanto na modalidade de tempo completo como na de tempo parcial. A tempo total, pasarán a ter unha duración de 4 anos máis a posibilidade dunha única prórroga dun ano. O doutoramento a tempo parcial, pasa a ter unha duración de sete anos e a posibilidade tamén de prorrogalo un ano.

Así mesmo, revísanse as causas de suspensión do cómputo de tempo para a realización destes estudos como consecuencia de situacións de incapacidade temporal, nacemento, adopción, garda con fins de adopción, acollemento, risco durante o embarazo, risco durante a lactación e violencia de xénero.

Por outra banda, introdúcense unha serie de medidas vinculadas coa supervisión e avaliación do traballo desenvolvido pola persoa doutoranda e a garantía da súa calidade. Así, por exemplo, esíxese que cada tese de doutoramento conte cun mínimo de dous informes emitidos por persoas doutoras expertas na materia e externas á universidade na que se atopa matriculada a persoa doutoranda, quen poderá propor aspectos de mellora. Prevese, ademais, que o tribunal que avalíe a tese estea formado por unha maioría de membros externos non só á universidade onde se defende a tese, senón tamén ao programa no que ten formalizada a matrícula a persoa doutoranda, e garántese que o tribunal teña unha composición equilibrada entre homes e mulleres.

Por último, régúlanse diversos aspectos relacionados cos requisitos de acceso e admisión aos programas de doutoramento, a Mención Internacional e a Mención Industrial no título de Doutora ou Doutor, e as teses en réxime de cotutela.

Disposicións transitorias

Novo Regulamento de estudos de doutoramento da Universidade de Santiago de Compostela

O novo Regulamento de estudos de doutoramento da Universidade de Santiago de Compostela foi aprobado no último consello de Goberno da USC deste curso académico. Sen embargo, haberá que agardar á súa publicación no DOG para que entre en vigor.

O novo regulamento inclúe algunhas disposicións transitorias que imos analizar:

DISPOSICIÓN TRANSITORIA PRIMEIRA. EXCEPCIÓNS Á APLICACIÓN DO REGULAMENTO

Este Regulamento aplicarase a todas ás persoas doutorandas matriculadas con anterioridade á entrada en vigor do mesmo, coas seguintes excepcións:

- a) Persoas doutorandas que iniciaron os seus estudos antes do curso académico 2023-2024 seranlles de aplicación os artigos 20 e 21 do Regulamento de Estudos de Doutoramento da USC publicado no DOG do 16 de setembro de 2020 referidos ao cómputo do tempo de permanencia, á duración máxima e mínima e ás prórrogas dos seus estudos de doutoramento.
- b) As persoas doutorandas que iniciaron os seus estudos antes do curso 2023-2024 non terán:
 - i. A obriga de presentar o plan de formación persoal referenciado no artigo 30 do Regulamento que vai entrar en vigor.
 - ii. A obriga de cumprir o requisito referenciado no artigo 37.2. a) do futuro Regulamento, relativo á orde de sinatura das contribucións

que formen parte dunha tese por compendio de publicacións, sempre que tales contribucións estean xa aceptadas ou publicadas no momento de entrada en vigor do texto.

iii. A obriga de observar os requisitos referenciados no artigo 38. a) relativos á duración mínima das estancias de investigación realizadas coa finalidade de obter a mención de “Doutoramento Internacional”, sempre que as devanditas estadias se realizasen con anterioridade á entrada en vigor do Regulamento.

DISPOSICIÓN TRANSITORIA SEGUNDA. APLICACIÓN DE DETERMINADOS APARTADOS A PARTIR DO 1 DE SETEMBRO DE 2024

A obrigatoriedade de contar con dous informes externos da tese, recollida no artigo 41.2 do futuro Regulamento, será aplicable a todas as persoas doutorandas a partir do 1 de setembro de 2024, en consonancia co disposto na disposición transitoria primeira do Real Decreto 573/2023, do 4 de xullo.

DISPOSICIÓN TRANSITORIA TERCEIRA. APLICACIÓN DE DETERMINADOS APARTADOS A PARTIR DO 1 DE SETEMBRO DE 2025

As condicións recollidas nos artigos 34, 35, 36, 37 e 38 do futuro Regulamento serán de aplicación a partir do 1 de setembro de 2025. Ata ese momento, aplicaranse no seu lugar os artigos 34, 35, 36, 37 e 38 do Regulamento de Estudos de Doutoramento da USC aprobado polo Consello de Goberno do 24 de xullo de 2020.

ENTREVISTA**Pablo Taboada Antelo**

Pablo Taboada Antelo,
director da Escola Internacional de Doutoramento da USC

«O novo Regulamento é un paso adiante para todo o colectivo de doutoramento»

Aínda que o novo Regulamento de Estudos de Doutoramento da USC xa está aprobado, non entrará en vigor até a súa publicación no Diario Oficial de Galicia. Este texto incorpora os cambios normativos que se foron producindo desde a aprobación do anterior Regulamento (DOG do 8 de setembro de 2020). O seu obxectivo é a mellora das condicións nas que as persoas doutorandas desenvolven os seus estudos. Das novidades e implicacións, falamos co director da Escola Internacional de Doutoramento da USC, Pablo Taboada Antelo.

Cal é o alcance da reforma do regulamento?

A reforma do Regulamento de Estudos de Doutoramento xorde como consecuencia da experiencia de dez anos de existencia dos programas de doutoramento baixo a regulación actual (RD99/2011) e a detección ao longo destes anos de diversas eivas ou debilidades que era necesario abordar. Por outra banda, nos últimos dous anos aprobáronse diversas normativas de calado a nivel nacional que afectan ao doutoramento.

Cales son?

Por unha banda, o Real Decreto 822/2021 do 28 de setembro, polo que se establece a organización das ensinanzas universitarias e do procedemento de asegurar a súa calidade. Este documento incorpora certas referencias á interdisciplinaridade científica e á adquisición de habilidades relativas á investigación, que deben ser pois contempladas na normativa. Por outra, desenvólvese unha nova Lei Orgánica de Universidades, a 2/2023 do 22 de marzo, que afecta, evidentemente, ao doutoramento en cuestións relacionadas coa súa internacionalización, coa conexión coas necesidades sociais e da contorna local e global. Todas estas actualizacións normativas, así como as correccións necesarias tras o paso destes dez últimos anos, deron lugar á necesidade de modificar o anterior Real Decreto mediante o RD576/2023, para adecuar o desenvolvemento normal académico e administrativo dos estudos de doutoramento.

Que cousas cambian, principalmente?

Algunhas das modificacións principais son de bastante calado. Quizais a principal sería a ampliación dos estudos de doutoramento. Até setembro

«O novo regulamento, seguindo a normativa nacional, amplía o período dos estudos a tempo parcial e completo»

de 2023, a duración destes estudos a tempo completo seguía un esquema de 3+1+1, é dicir, 3 anos de duración coa posibilidade dunha prórroga dun ano, que practicamente se concedía de forma automática baixo petición. E había a posibilidade de solicitar unha segunda prórroga doutro ano adicional, pero neste caso con causas ben xustificadas. A tempo parcial, o esquema era 5 + 2 + 1 (5 anos de tutela académica, unha posible prórroga case automática de dous anos e a posibilidade de solicitar outra prórroga adicional dun ano).

Como quedan os tempos co novo regulamento?

O novo regulamento, seguindo a normativa nacional, amplía o período dos estudos a tempo parcial e completo. A tempo total, pasan a ter unha duración de 4 anos máis a posibilidade dunha única prórroga dun ano. O doutoramento a tempo parcial, pasa a ter unha duración de sete anos e a posibilidade tamén de pedir unha prórroga adicional por un ano. As persoas que presenten unha discapacidade de grao superior ao 33% poderán facer a tese a tempo completo nun período de até seis anos (+1 de prórroga) e de nove, a tempo parcial. Este será quizais o cambio de maior calado.

Algunha outra modificación salientable?

Tamén se modifica a necesidade de que as teses veñan informadas por dous expertos externos á universidade. Ademais, existe a necesidade de presentar un plan de formación

xunto co plan de investigación. Por outro lado, as teses con mención internacional terán que vir escritas cando menos nun 25% nun idioma distinto do galego ou o castelán cando a estadía se faga nun país de lingua non hispanofalante. Neste caso, unha relativamente significativa parte da defensa oral (o 25%) debe estar tamén realizada nese idioma estranxeiro, co obxectivo de realzar esta mención.

Houbo algúns cambios que proveñen de acordos da comisión executiva da EDIUS. Cales son?

Son, por exemplo, cuestións relativas ao formato das teses e sobre a información que debe conter. A idea é que as teses recollan unha serie de puntos comúns a todas. Por exemplo, que se recolla e se indique de maneira explícita unha hipótese, uns obxectivos, etc. Tamén se clarifica onde hai que colocar algunha documentación e/ou información.

Pode poñer un exemplo?

En teses que reproduzan contidos que foran previamente recollidos nunha ou máis publicacións do doutorando ou doutoranda, hai que indicar exactamente onde se ten que colocar o listado desas publicacións que aportan contidos. Tamén se realizan melloras de redacción e reformulacións de diversos artigos como os referidos a cambios de programa, simultaneidade de estudos, motivos polos que se pode acceder a unha baixa a petición propia, etc. En resumo, tratouse de mellorar e/ou clarificar diversas cuestións que deron lugar ao longo destes anos a situacións onde houbo que facer

unha interpretación da normativa existente. Este documento trata de clarificar esas cuestións de maneira definitiva.

No regulamento hai aspectos que non son de cumprimento inmediato, senón que hai unha transición. Que se pretende?

Este regulamento entrará en vigor no momento da súa publicación no Diario Oficial de Galicia. Co obxectivo de non prexudicar a unha parte do alumnado actualmente matriculado, hai unha serie de cuestións para as que se establece un réxime transitorio. Por exemplo, para aqueles doutorandos e doutorandas que se matricularan antes de setembro de 2023, a duración dos seus estudos será a da anterior regulamentación. E as persoas que se matricularan por primeira vez antes desa mesma data tampouco teñen a obriga de presentar o plan de formación. Ademais, se xa realizaron previamente estudos de investigación están exentos de cumprir o requisito de que cando menos unha delas debe ter unha duración superior a un mes. Tamén estarán exentos até setembro de 2025 de cumprir o requisito de que a tese, se opta a mención internacional, teña que estar escrita como mínimo nun 25% nun idioma distinto do galego ou o castelán. En resumo, o que se busca é facilitarlle as cousas ao estudiantado que actualmente xa ten moi avanzada a tese e que este cambio normativo lles produza o menor impacto posible.

Hai algunha outra modificación que, ao seu entender, cre que debería estar recollida?

A modificación do RD99/2011 recolle xa algunhas das cuestións que se viñan aplicando ou interpretando na EDIUS. Por exemplo, a modificación do Real Decreto recolle como condición que para que unha tese poida ter máis dun director (en concreto, tres) que

teña interdisciplinaridade temática ou que se desenvolva baixo o amparo dun proxecto de investigación competitivo. Este criterio xa se viña aplicando nos últimos anos na Universidade de Santiago.

Que cousas deberían mellorar aínda máis?

Como toda regulamentación nacional, é quizais demasiado xenérica nalgúns aspectos. Por exemplo, non define o que debemos entender por unha tese con interdisciplinaridade temática. Sobre os premios extraordinarios de doutoramento, a modificación do Real Decreto introduce un novo artigo, algo que xa estaba contemplado no noso actual regulamento. Na modificación do RD indícase de maneira explícita que se vai a outorgar un destes premios cada dez teses presentadas e defendidas nas universidades. Sen embargo, non especifica a maneira en que se van repartir estes galardóns, se por programa de doutoramento, por área de coñecemento, pola área concreta á que pertence... Isto estaba a crear, e pode seguir creando, aleatoriedades entre as universidades. Que a asignación destes premios siga sendo distinta entre as universidades pode levar a que non se realicen ou non se asignen con criterios totalmente homoxéneos.

Que di o regulamento con respecto ás baixas?

Na miña modesta opinión, deberían estar mellor reguladas as motivacións polas que o alumnado pode solicitar unha baixa temporal a petición propia. Se non é así, estas baixas poden converterse nun mecanismo para aumentar o tempo de duración dos estudos de doutoramento dunha maneira artificial. Estas indefinicións da normativa nacional impactan de maneira directa no noso regulamento. Neste sentido, tivemos que tomar e consensuar unha serie de decisións para tratar de elaborar unha norma o máis concreta posible e que sexa razoable e razoada academicamente. Buscando, na medida do posible, o beneficio do estudiantado de doutoramento e o profesorado dos programas.

Catro anos desde o anterior regulamento. É demasiado tempo?

Evidentemente, non é un tempo demasiado grande, pero ao longo destes catro anos xa se detectaran diversas cuestións que precisaban ser explicitadas e aclaradas. E o mecanismo que se empregou para iso foron acordos da comisión executiva da EDIUS.

Este texto, en que vai mellorar a vida académica das persoas doutorandas?

Creo que a nova normativa vai axudar a clarificar algunhas cuestións nas que os doutorandos e doutorandas tiñan dúbidas. Quizais porque a difusión desa información fose insuficiente e non se empregaron as canles correctas ou, simplemente, non chegou a todos os destinatarios a pesar de que se fixeron xornadas informativas, enviáronse correos electrónicos, etc. Algunhas dúbidas estaban referidas á estrutura e contidos das teses; aos motivos dunha baixa temporal; ás condicións nas que se pode simultanear o doutoramento con outros estudos oficiais; sobre os mecanismos polos que un doutorando/a pode cambiarse de programa; ou o papel da comisión de calidade da escola como órgano que axudará a clarificar e a mediar en situacións de conflito. Creo, sinceramente, que esta normativa é un paso adiante para todo o colectivo de doutoramento.

Cal pode ser o impacto desta normativa no persoal docente?

Na normativa nacional refórzase o papel de supervisión de titores/as e directores/as de teses, non só no ámbito académico e científico, senón tamén para prover ao estudante da información necesaria para proseguir a súa carreira investigadora ou para a inserción no mundo laboral. Tamén se especifica ou se implementan as razóns de incompatibilidade para titorizar ou supervisar unha tese, ao tempo que se concretan os criterios de incompatibilidade para formar parte de tribunais de tese. Así mesmo, a clarificación de aspectos estruturais, formais, de contido e de documentación que hai que adxuntar no momento da solicitude de depósito e defensa dunha tese vai facilitar ese labor de titores e directores no estadio final de desenvolvemento dunha tese.

Foi un proceso longo e traballoso de moita xente. Que lles diría?

Quero agradecer as contribucións e o apoio do colectivo de profesores/as e coordinadores/as do programa aos cambios que se introducen neste regulamento. Tamén o gran labor que fixo o colectivo de estudantes coas súas suxestións e aportacións. Por último, agradecer ao resto de equipo directivo da Escola e ao seu persoal o gran e importante traballo realizado para dar á luz esta nova normativa.

«Creo que a nova normativa vai axudar a clarificar algunhas cuestións nas que os doutorandos e doutorandas tiñan dúbidas»

EDIUS NOVAS

Premio extraordinario de doutoramento 22-23

Convocados os Premios Extraordinarios de Doutoramento correspondentes ao curso 2022-23. Até o día vindeiro 12 de xullo, está aberto o prazo para presentar alegacións ás teses candidatas. Esta e outra información pode consultarse na [seguinte ligazón](#).

Calquera dúbida ou consulta sobre o procedemento débese realizar por correo electrónico, indicando a grande área de coñecemento correspondente ao enderezo da EDIUS edius@usc.es.

No Taboleiro electrónico da USC pódese atopar a [normativa](#) pola que se rexe a concesión dos premios neste ano, e a [convocatoria](#) cos seus anexos: o Anexo I coa distribución de subáreas; o Anexo II coas teses que optan ao premio; e Anexo III cos criterios de valoración das solicitudes.

O procedemento iníciase cun prazo de alegacións á listaxe de teses candidatas a premio (Anexo II) e aos datos consignados nesa lista, previo ao prazo de presentación de solicitudes. Tanto as alegacións como as solicitudes realizáranse a través dun formulario habilitado en Sede electrónica da USC. No caso das solicitudes, ademáis, cada persoa candidata deberá cubrir o Modelo de solicitude e subilo ao formulario de sede xunto coa documentación xustificativa de cada mérito.

O prazo para que os e as candidatos/as presenten a súa solicitude dará comezo unha vez que, estimadas as alegacións que procedan, publíquese, de ser o caso, un novo documento. Desde o día seguinte ao da publicación deste novo Anexo II as persoas interesadas contarán con dez días hábiles para presentar a súa solicitude. **Do 16 ao 30 de xullo de 2024.**

PREMIO EXTRAORDINARIO DE DOUTORAMENTO 2021/22

As mellores teses da USC defendidas no curso 21/22 recibiron o seu premio extraordinario de doutoramento

Carmen de Santiago Gómez

Por segundo ano consecutivo, as persoas gañadoras do Premio Extraordinario de Doutoramento da USC recibiron o importante recoñecemento nun acto público no que estiveron arroupados por familiares, amigos e algúns directores e directoras de tese.

A cerimonia presidiuna a vicerreitora de Titulacións e Internacionalización, María José López Couso, e nela participou ademais a secretaria xeral, Dulce María García Mella, e a secretaria da EDIUS, María Isabel Neira Gómez. No nome das persoas premiadas interveu Carmen de Santiago Gómez, doutora pola USC no Programa de Doutoramento en Estudos Medievais e premio extraordinario da área de Artes e Humanidades nesta convocatoria de 2021/2022.

Xunto a Carmen de Santiago foron premiados outros catro doutorandos e doutorandas da área de Artes e Humanidades, dez da de Ciencias e Enxeñarías, doce na de Ciencias da Saúde e oito da de Ciencias Sociais e Xurídicas.

Carmen de Santiago Gómez explicou que este premio “reconforta porque reconece o traballo ben feito” e destacou a importancia do labor da investigación asegurando que “o coñecemento nótrese de esforzos como o noso”. Santiago Gómez resumiu a etapa de doutoramento como “aprender para contribuír á aprendizaxe doutros”.

A vicerreitora de Titulacións despediu o acto dándolles os parabéns e instándollos “a conquistar o mundo, que está agardando por vós”.

[↩ Ir ao sumario](#)

EDIUS NOVAS

‘José Otero-Carmela Martínez’ e ‘César Oro e José García Oro’, dúas convocatorias de axudas para o alumnado de doutoramento

A Universidade de Santiago de Compostela pon en marcha un ano máis a convocatoria de axudas ‘**José Otero – Carmela Martínez**’ para o fomento da investigación a través dos estudos de doutoramento na USC durante o curso 2024-2025. Ao longo deste mes de xullo, publicarase oficialmente a convocatoria cos prazos, requisitos das persoas beneficiarias, contía das axudas e obxectos subvencionables.

Estas axudas van destinadas ao estudiantado de doutoramento con menos recursos económicos ou que se atopen nunha situación persoal e familiar de gravidade en función dos indicadores de vulnerabilidade e risco de exclusión social.

Deste xeito, e en colaboración coa Fundación José Otero-Carmela Martínez, a Universidade de Santiago de Compostela quere posibilitar que aquelas persoas matriculadas nun programa de doutoramento que non poidan sufragar a súa formación, teñan a oportunidade de continuar coa súa investigación cara á excelencia na realización da tese doutoral.

As axudas destinaranse a cubrir os gastos da matrícula, así como aqueles outros que, de maneira xustificada, se deriven ou sexan necesarios para a realización das actividades conducentes a lograr os obxectivos académicos fixados no Plan de Investigación.

A información desta convocatoria publicarase na páxinas da USC e da EDIUS.

A outra das convocatorias da USC é a axuda ‘**César Oro García e José García Oro**’ para fomentar a mobilidade investigadora das persoas matriculadas nun programa de doutoramento da universidade compostelá dos ámbitos da filoloxía, as humanidades, a historia e a xeografía. Este é o primeiro ano que se convoca esta axuda, que ten por obxecto a concesión dun número limitado de achegas económicas a aquelas persoas que, cumprindo os requisitos para seren beneficiarias, non contén cos recursos específicos para realizar as accións de mobilidade derivadas da súa actividade investigadora e necesarias para realizar a tese de doutoramento.

O profesor César Oro García, catedrático de Lingua e Literatura Galego-Portuguesa e Castelán na Universidade de Howard, faleceu o 16 de marzo de 2013 en Washington, legando no seu testamento o 25% dos seus bens á Universidade de Santiago para crear un fondo destinado a promover os estudos dos doutorandos e doutorandas en memoria do historiador e relixioso José García Oro, quen exerceu como profesor na Facultade de Xeografía e Historia da nosa universidade.

Será tamén durante este mes de xullo cando se faga pública esta convocatoria de axudas. A información sairá publicada nas páxinas web da USC e da EDIUS.

 [Ir ao sumario](#)

ENTREVISTA

**Dolores Vilavedra
Fernández**

Subdirectora Área de
Artes e Humanidades

«Unha tese non se pode facer con mentalidade funcional: a investigación é unha amante esixente que nos vai demandar unha atención case absoluta»

*Dolores Vilavedra Fernández é doutora pola Universidade de Santiago de Compostela coa tese "**Análise da polifonía na novela galega variabilidade diacrónica dos emisores textuais**" (1994). Na actualidade é profesora de Literatura Galega na USC e forma parte do consello de redacción da revista *Grial*, onde dirixe a sección de crítica literaria. Dolores Vilavedra coordinou ademais o **Diccionario da literatura galega**, en catro tomos, que publicou a **editorial Galaxia**.*

Como describiría o seu labor na EDIUS?

Como un reto, intenso e gratificante. E como unha grande responsabilidade.

Que lle reporta tanto nivel profesional como persoal?

A nivel persoal, gústame moito traballar nun equipo no que hai moita xente máis nova ca min. Aprendo moito e xéranse dinámicas de discusión de diferentes puntos de vista que son moi ricas. Xa no plano profesional, a interdisciplinariedade na que, como equipo directivo, nos movemos decote e a posibilidade que o traballo na Edius me ofrece de coñecer moi de preto a cantidade e a calidade da investigación que se realiza na USC. E unha descuberta: que a burocracia pode (e debe) ser unha ferramenta ao servizo da igualdade de oportunidades.

O doutoramento é cada vez unha opción máis atractiva para o estudante porque...

É unha oportunidade ideal para dedicar un tempo da vida a estudar en profundidade algo que che interesa, e isto ten un punto de subversivo nunha sociedade cada vez máis produtivista. A esperanza de vida cada vez é máis longa: acabou aquilo de facer o mesmo dende que saes do grao ata que te xubilas e, sendo así, porque non dedicar uns anos á investigación? Hai algo de alternativo nesa decisión, coido, de tentar vivir de xeito diferente aos modelos que a sociedade de consumo capitalista nos impón.

Que peculiaridades ten a área Artes e Humanidades?

Diría que é un ámbito no que aínda hai unha grande marxe para que o alumnado poida orientar a súa investigación segundo os seus propios

↩ Ir ao sumario

intereses: hai unha primeira fase no traballo de investigación en Humanidades na que ten ou pode ter moita importancia a creatividade. E iso é algo moi estimulante para quen fai a tese e pode ser moi determinante da calidade e excelencia do resultado final. Xa nun plano máis técnico, a extensión e duración das teses, aínda que aquí se están a apreciar mudanzas notables a partir da implantación do actual modelo de doutoramento.

É a área na que existe máis paridade entre doutorandas (53%) e doutorandos (47%). Cales poden ser as razóns? É historicamente así?

Coido que en Humanidades nos custou menos chegar a esa cifra seguramente porque partiamos dunha situación de claro predominio do estudantado feminino.

Na súa longa traxectoria como directora de teses, que cambios positivos e negativos destacaría entre o alumnado?

En xeral, apréciase unha maior capacidade para delimitar mellor o tema e os obxectivos; no negativo, sinalaría unha tendencia inquietante a

seguir o que eu chamo ‘modas académicas’ e a abeirarse aos grupos que teñen máis recursos, o cal é comprensible pero sempre me pregunto ata que punto isto non leva ao alumnado a relegar os seus propios intereses ou mesmo a nin sequera chegar a formularse cuestións que deberían ser básicas na investigación: que me interesa estudar? porque quero estudar isto?

Un consello para a xente que está facendo a tese...

Que escollan un tema que lles interese, que sexan constantes e que entendan que unha tese non se pode facer con mentalidade funcionarial: a investigación é unha amante esixente que nalgún momento nos vai demandar unha atención case absoluta.

Outro para os directores/as, titores/as e coordinadores/as de tese...

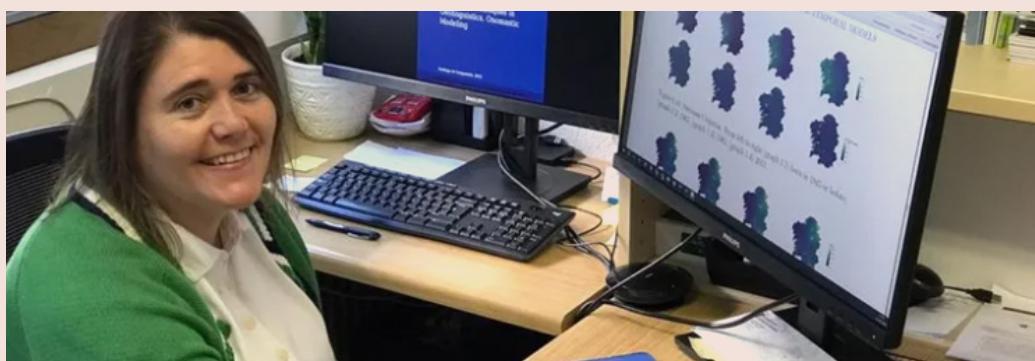
Que superen a rutina e, alén das dinámicas grupais, saiban ver o que a tese supón para cada persoa en concreto e que implica orientar a cada unha desas persoas, que son todas elas diferentes e que terán distintas necesidades no plano profesional pero tamén no persoal.

EDIUS NOVAS

A profesora María José Ginzo, recoñecida co premio á mellor tese en Humanidades Dixitais

O traballo “Técnicas estadísticas en xeolingüística. Modelización onomástica”, da profesora axudante doutora do Departamento de Estatística, Análise Matemática e Optimización da USC, María José Ginzo Villamayor, vén de gañar o III Premio Sociedade Internacional de Humanidades Dixitais Hispánicas-Fundación BBVA á Mellor Tese Doutoral 2023.

Os apelidos poden utilizarse como fonte de información para caracterizar a poboación dunha rexión, dado que a análise dos patróns que se observan na súa distribución proporciona información sobre os movementos e características das poboacións. A identificación destes patróns a través de medidas de isonimia é un problema que ten sido abordado por diferentes autores/as.

Para a concesión do premio, o xurado valorou nesta tese “a exploración de novos métodos estadísticos para o estudo da onomástica, a partir da análise das relacións entre a estrutura demográfica e social das poboacións e a organización espacial e histórica da diversidade lingüística. O traballo parte dunha problemática de onomástica concreta, como é a construción de rexións de apelidos en Galicia, e aplica modelos de patróns espazo temporais extrapolables a outras rexións”.

Valorouse á súa vez que a tese combina o manexo dun gran volume de datos de diversos territorios de España coa visualización cartográfica. Así mesmo, ofrece unha biblioteca en código aberto das técnicas aplicadas na súa investigación, permitindo a replicabilidade do estudo e a reutilización da ferramenta por parte da comunidade científica.

O XURADO

Presidido pola catedrática de Literatura Española da Universitat de València, Teresa Ferrer, contou como vogais coa profesora do Departamento de Filoloxías Estranxeiras e as súas Lingüísticas da UNED, Iria da Cunha; a coordinadora do Grao en Enxeñaría en Organización Industrial da Universidade Internacional de La Rioja, María Luisa Díez Platas; o catedrático de Historia Contemporánea da USC, Lourenzo Fernández; a profesora de Xeografía Humana da Universidade de Estremadura, Ana Nieto; a profesora dos Estudos de Artes e Humanidades da Universitat Oberta de Catalunya, Joana María Pujadas; e o director do Museo de Belas Artes de Bilbao, Miguel Zugaza.

[↩ Ir ao sumario](#)

Entrevista coa autora

Que supón para ti este recoñecemento?

Por unha banda, un recoñecemento á calidade da miña investigación polo rigor metodolóxico empregado e á contribución innovadora ao campo das humanidades dixitais. A miña tese abre novas vías para á investigación nesta campo mediante a aplicación de métodos estatísticos avanzados.

É unha investigación só aplicable en Galicia?

Non. O feito de que os modelos e métodos desenvolvidos sexan extrapolables a outras rexións ou a outros contextos aumenta o impacto potencial, permitindo que outros investigadores/as utilicen e adapten estas técnicas a diferentes contextos xeográficos e culturais. Ademais, este traballo pon a Estatística e Investigación de Operacións ao servizo da sociedade. Penso que este premio representa un importante impulso na miña carreira académica e profesional abrindo oportunidades para colaboracións e o desenvolvemento de futuras investigacións.

Poderías resumir a túa tese en poucas liñas?

Esta tese céntrase na introdución de novas técnicas estatísticas para o tratamento de datos e modelización en xeolingüística, concretamente, en datos de onomástica en Galicia. O documento estrutúrase de acordo con dous problemas principais: (i) construción de rexións de apelidos en

Galicia e (ii) estudo e modelización de patróns espaciais e espazo-temporais dos apelidos.

Como se lle ocorreu investigar sobre este tema?

Investigadores do Instituto da Lingua Galega (ILG) fixéronme unha consulta estatística sobre o tratamento de datos onomásticos. Eu traballaba no Servizo de Consultaría Estatística do grupo Modesty e dedicábame a resolver dúbidas, prestar asesoramento estatístico, etc. E comecei con esa consulta e a verdade me resultou bastante interesante e curioso. Falando con Rosa Crujeiras, a que despois foi a miña directora de tese, sobre o tema, me dixo, aquí hai tema para facer unha tese neste contexto e como a min me estaba entrando o gusanillo porque me gustaba moito o tema, mentres resolvía as dúbidas plantexadas díxenlle a Rosa que si e así foi como empezamos e elaboramos o plan de investigación.

Cal é a utilidade práctica da túa tese?

Ao introducir técnicas estatísticas avanzadas e metodoloxías dixitais no estudo da onomástica, esta tese contribúe ao avance do coñecemento tanto en humanidades como en metodoloxías e tecnoloxías da información. Estas novas ferramentas permiten unha análise máis sofisticada e precisa dos datos, o que pode levar a descubrimentos e comprensións máis profundas neste campo de estudo.

«Este premio representa un importante impulso na miña carreira académica e profesional abrindo oportunidades para colaboracións e o desenvolvemento de futuras investigacións»

EDIUS **NOVAS**

Marcos Vilela, Premio Lilly de Investigación para Alumnos de Doutoramento

O doutorando do Centro Singular de Investigación en Química Biolóxica e Materiais Moleculares (CiQUS) da USC Marcos Vilela vén de gañar un dos XXII Premios de Investigación para Alumnos de Doutoramento que convocan a Real Sociedade Española de Química e Lilly en recoñecemento de traballos nas áreas de Química Orgánica, Farmacéutica e Analítica.

A tese de Marcos Vilela, supervisada polo investigador principal do CiQUS Juan R. Granja e polo profesor Manuel Amorín, leva por título “Supramolecular systems based on cyclic peptides for the selective transport of antitumor drugs” e céntrase en desenvolver nanotubos peptídicos sensibles a estímulos externos como a luz, así como a súa potencial aplicación para o transporte de fármacos antitumorais ata as células cancerosas.

Os nanotubos peptídicos son estruturas con forma de tubo formadas polo apilamento de péptidos cíclicos. "Por exemplo, conseguimos controlar a forma do tubo ou a súa formación e disgregación mediante a irradiación co apropiado tipo de luz. Doutra banda, estamos a desenvolver unha estratexia baseada nestes nanotubos para o transporte de fármacos antitumorais ata células cancerosas resistentes" explica Vilela.

Vilela gañou este recoñecemento xunto a Andrea Palone, da Universitat de Girona (UdG) e Università degli Studi dei Roma “Tor Vergata”, e a Beatriz Arévalo, da Universidade Complutense de Madrid (UCM).

Trátase do décimo galardón que recibe o CiQUS nos premios Lilly de Investigación. En anteriores edicións foron recoñecidos José Manuel González (2023), Soraya Learte (2021), Eva Rivera (2021),

Noelia Casanova (2017), Andrés Seoane (2015), Mateo Sánchez (2014), Isaac Alonso (2013), Lorena Tizón (2012) e Olalla Vázquez (2010).

FALAMOS CO PREMIADO

Como recibiches a noticia deste premio?

Foi unha inmensa alegría. A verdade é que non o esperaba dado o gran número e a calidade dos doutorandos/as que concorren a este premio. Colleume por sorpresa e ao principio non o crin.

Que supón para ti?

É un gran orgullo despois de todo o esforzo e sacrificio que supón a etapa de doutoramento. Síntome moi agradecido e débollo a todas as persoas que me axudaron ata este momento: os meus directores de tese, os meus compañeiros de laboratorio, os meus amigos e a miña familia. Non o sinto como un premio individual, porque eles son unha peza fundamental desta etapa e estou moi agradecido a todos.

Como cres que vai afectar á túa investigación?

Actualmente estou rematando a miña tese, polo que me dá moita forza para rematar esta etapa da mellor maneira. Tamén supón unha gran motivación para afrontar os novos retos que virán no futuro.

[↩ Ir ao sumario](#)

Teses

Xuño 2024

Imagen molecular en el diagnóstico de la amiloidosis cardíaca con ^{99m}Tc-ácido 3,3-difosfono-1,2-propanodicarboxílico (^{99m}Tc-DPD)

MARÍA DEL CARMEN MALLÓN ARAUJO

Director/es: Virginia Pubul Núñez, Álvaro Ruibal Morell

PD: Investigación Clínica en Medicina

Data: 03/06/2024 - Presencial

Dimensiones e indicadores sintéticos de pobreza infantil multidimensional. Una aplicación a España y Galicia

MARÍA NOEMÍ IGLESIAS RODRÍGUEZ

Director/es: Ángela Troitiño Cobas

PD: Desenvolvemento Rexional e Integración Económica

Data: 03/06/2024 - Presencial

Resumo:

La amiloidosis cardíaca (AC) es una miocardiopatía infiltrativa restrictiva, originada por el depósito de proteínas amiloides en el espacio extracelular miocárdico, siendo las más frecuentemente relacionadas con el corazón, la transtirretina (TTR) y las cadenas ligeras (CL). Era considerada una patología infradiagnosticada por la necesidad del uso de estudios invasivos (biopsia endomiocárdica) para su diagnóstico, sin embargo; hoy en día la gammagrafía con ^{99m}Tc ácido 3,3-difosfono-1,2-propanodicarboxílico (^{99m}Tc-DPD) permite diagnosticar con precisión la amiloidosis cardíaca por depósitos de ATTR (AC-ATTR) sin necesidad de realizar una biopsia. El objetivo de este estudio de investigación es evaluar la rentabilidad diagnóstica de los estudios de imagen molecular y anatómica en pacientes con sospecha de amiloidosis cardíaca y la aplicación de estos estudios en los diferentes subtipos de amiloidosis; así como correlacionarlos con las variables clínico-patológicas de interés.

Resumo:

La pobreza es un fenómeno complejo y difuso, y descomponerla en sus diferentes dimensiones, puede ayudar a delimitarla y comprenderla mejor. Bajo esta idea, se ha desarrollado esta tesis, cuyo propósito es ampliar el conocimiento sobre los factores de riesgo de la pobreza en la infancia, y sobre las dinámicas que la promueven o la inhiben. El trabajo de investigación, se ha desarrollado en tres fases. En primer lugar, se ha hecho una revisión bibliográfica sobre la pobreza y la infancia, desde una perspectiva multidisciplinar, en ámbitos que van más allá del puramente económico, como el de la filosofía, el derecho, la sociología, la psicología o la medicina. El análisis empírico se ha planteado en función de dos objetivos: la identificación de las dimensiones de la pobreza infantil a través de una metodología empírica, y la construcción de indicadores sintéticos de pobreza infantil multidimensional sobre los que, aplicando los índices de Foster, Greer y Thorbecke (1984), se cuantifica la incidencia, intensidad y severidad de este fenómeno. El segundo objetivo es la medición de la pobreza infantil multidimensional a partir de las dimensiones extraídas, y construyendo, además, nuevos indicadores que sintetizan dichas dimensiones, sobre los que finalmente se aplica la conocida familia de índices FGT.

[↩ Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xuño

Aspectos relevantes de la fibrilación auricular en el paciente anciano

PABLO DOMÍNGUEZ ERQUICIA

Director/es: Arturo González Quintela, Emad Abuassi Alnakeeb, Sergio Raposeiras Roubín

PD: Investigación Clínica en Medicina

Data: 04/06/2024 - Presencial

Resumo:

Los objetivos de la tesis son: describir la situación actual en cuanto a la prevalencia, manejo y tratamiento de la FA en nuestra Área Sanitaria; analizar la capacidad predictiva de las escalas de riesgo hemorrágico en mayores; estudiar el equilibrio embólico-hemorrágico y su efecto sobre la mortalidad; evaluar la seguridad y eficacia de los anticoagulantes en pacientes con pesos extremos, menos de 60 y más de 100 kg. ; y estudiar la eficacia y seguridad de la digoxina en pacientes nonagenarios con FA. Material y métodos. Observamos una alta prevalencia de FA y un manejo mejorable del tratamiento antitrombótico en nuestra área sanitaria. Las escalas de riesgo hemorrágico más utilizadas tienen baja capacidad predictiva en pacientes mayores. Los eventos embólicos tienen más peso sobre la mortalidad que los hemorrágicos. La ACO parece segura y protectora incluso en pacientes con peso corporal en los extremos. La digoxina parece segura en pacientes nonagenarios con FA, sin embargo, es preciso tener precaución cuando el filtrado glomerular está gravemente reducido.

La colaboración entre los profesionales para el desarrollo educativo de niños y niñas con cáncer

CARLOS LOUREIRO ROMERO

Director/es: Beatriz Cebreiro López, María del Carmen Fernández Morante

PD: Equidade e Innovación en Educación

Data: 04/06/2024 - Presencial

Resumo:

La investigación consiste en un estudio exploratorio de carácter descriptivo para responder al objetivo de analizar la colaboración entre profesionales para proponer estrategias para una orientación educativa y profesional en niños con cáncer. A través de la investigación indagamos en el sistema actual de coordinación que tienen los principales agentes en la atención educativa a niños enfermos de cáncer. Con los resultados obtenidos elaboramos una propuesta que permita mejorar la situación actual. Para comprender la experiencia y la atención que reciben los menores con cáncer es necesario dar cuenta hoy en día de qué medidas se están desarrollando en la práctica. Para ello, nos hemos aproximado a esa realidad a través de un análisis documental sobre las políticas y los protocolos que se están aplicando desde las Administraciones Públicas como agente implicado, y a través del análisis de entrevistas a agentes que están en la realidad cotidiana en contacto con estos menores y que conocen las situaciones desde dentro.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xuño

*Standardization of functional and regulatory genomic annotation technologies in turbot (*Scophthalmus maximus*): Applications to improve fish production*

ÓSCAR ARAMBURU GONZÁLEZ

Director/es: M. Carmen Bouza Fernández, Paulino Martínez Portela

PD: Investigación Básica e Aplicada en Ciencias Veterinarias

Data: 05/06/2024 - Semipresencial

El equilibrio sagital en la espondilolistesis degenerativa L4-L5: patogénia, estudio de parámetros espinopélvicos y de los mecanismos de compensación

ENRIQUE MARESCOT RODRÍGUEZ

Director/es: Máximo Alberto Díez Ulloa

PD: Investigación Clínica en Medicina

Data: 06/06/2024 - Presencial

Resumo:

The thesis aims to establish functional and regulatory annotation maps of turbot genome, which will help exploitation of the genetic resources of the species associated with traits of commercial interest, especially resistance to viral and bacterial diseases. During the development of this thesis, an atlas of selection footprints and sweeps in genomic regions associated with key productive traits will be generated, as well as an integration in the new turbot genome assembly of previous functional data generated in the last decade. Moreover, standardized sampling and conservation protocols will be followed, in order to obtain the starting biological material to build the sequencing libraries necessary to elaborate functional and regulatory annotation maps for exposure states to molecular patterns associates with pathogens (ImmunoMaps).

Resumo:

La tesis parte de la hipótesis de que existe un desequilibrio anterior del tronco en estos pacientes que no existe en todos los pacientes con degeneración lumbar y que, para reequilibrarse, el organismo recluta principalmente la compensación en la columna móvil. Los resultados señalan que el grupo de pacientes tienen un SVA más ventral que el grupo control (35 mm vs. 18 mm, p0,005, potencia mayor de 80por ciento). Se reclutan mecanismos de compensación tanto en la pelvis como en la columna, o no alcanzan diferencias estadísticamente significativas en los pacientes (PT/PI) o lo hacen por debajo del nivel de relevancia (PT 19grados vs. 15grados en control; menor que la MCID). En cambio, los mecanismos de compensación global en la columna lumbar (lordosis T12-L4) mostraron diferencias (ED 25grados vs. 17grados en control, mayor que la MCID). En conclusión, hay un desequilibrio sagital anterior en el grupo de pacientes con ED. El reclutamiento de la compensación es más trascendente en la columna que en la pelvis.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xuño

Efecto inmunomodulador y epigenético de la cetosis nutricional y compuestos bioactivos de la dieta sobre el riesgo de cáncer asociado a la obesidad

PAULA MARIÑO LORENZO

Director/es: Felipe Casanueva Freijo,
Ana Belén Crujeiras Martínez

PD: Endocrinoloxía

Data: 06/06/2024 - Presencial

Imágenes letradas: los manuscritos iluminados de las Metamorfosis de Ovidio en el Trecento italiano

BRIANDA OTERO MOREIRA

Director/es: María de Fátima Díez
Platas, Débora González Martínez

PD: Estudos Medievais

Data: 07/06/2024 - Presencial

Resumo:

El objetivo principal de la tesis fue evaluar si la cetosis nutricional inducida por una VLCKD enriquecida en DHA es capaz de modular los niveles de citoquinas proinflamatorias, el estrés oxidativo y los niveles de factores asociados al desarrollo de cáncer como la osteopontina, así como su efecto epigenético en genes relacionados con el cáncer en obesidad. Los principales hallazgos demuestran la capacidad inmunomoduladora de una VLCKD mediante la regulación de los niveles de factores implicados en la cascada de señalización del IFN γ , como la IL12 e IL2, e inducción de mitohormesis (...) Finalmente, se demuestra que la cetosis nutricional inducida por una VLCKD es capaz de modular epigenéticamente genes relacionados con la carcinogénesis. Todo ello pone de manifiesto que el tratamiento con una terapia nutricional en la obesidad capaz de inducir cetosis, podría ser una estrategia útil, no solo para la reducción del peso corporal sino también para prevenir el desarrollo de cáncer en este grupo de pacientes más susceptibles como son los pacientes con obesidad.

Resumo:

Este trabajo se ocupa de los manuscritos iluminados Metamorfosis del XIV atendiendo a sus aspectos funcionales, formales y estéticos con el fin de proponer una lectura de sus imágenes. La ausencia de una clasificación que aborde la totalidad de los manuscritos miniados que se conservan del poema latino convierte la elección de este tema en un estudio original. Los manuscritos iluminados de las Metamorfosis de este período parecen ser un fenómeno estrictamente italiano. Es más, por sus características paleográficas y decorativas la mayoría de los manuscritos parecen proceder de Bolonia, uno de los principales centros de iluminación en Italia favorecido sin lugar a duda por la Universidad.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xuño

Desarrollo del lenguaje en niños de 24 meses muy prematuros y prematuros extremos: Impacto de las complicaciones biomédicas

VIRGINIA MIRIAM VARELA MORAGA

Director/es: María Pilar Fernandez Fernandez, Miguel Pérez Pereira

PD: Desenvolvemento Psicológico, Aprendizaxe e Saúde

Data: 07/06/2024 - Presencial

Resumo:

Esta investigación tuvo como objetivo determinar el impacto de las complicaciones biomédicas en niñas/os prematuras/os: hemorragia intraventricular grados III y IV, leucomalacia periventricular, displasia broncopulmonar, días de estancia en UCIN y Apgar al minuto, además de los efectos de otros factores biológicos (sexo, semanas de gestación, antecedente familiar de dificultades del lenguaje), así como ambientales (educación materna e ingresos familiares) y psicológicos (5 dimensiones del desarrollo psicomotor medidas con el instrumento ASQ3), sobre el desarrollo temprano del lenguaje (léxico-morfosintáctico) en niños(as) muy prematuros(as) y prematuros extremos. En conclusión, los niños(as) prematuros(as) deben ser identificados tempranamente para que las intervenciones puedan ser implementadas de manera inmediata. Incluso aquellos niños que parecen estar alcanzando los hitos del desarrollo tienen que seguir siendo supervisados de cerca ya que los déficits pueden aparecer más adelante.

A holistic perspective on designing and evaluating eXplainable AI models: from white-box additive models to post-hoc explanations for black-box models

ETTORE MARIOTTI

Director/es: José María Alonso Moral, Albert Gatt

PD: Investigación en Tecnoloxías da Información

Data: 07/06/2024 - Presencial

Resumo:

A tese explora o problema da caixa negra na Intelixencia Artificial (IA) e a necesidade de sistemas de IA máis transparentes e explicables. A XAI busca abrir os sistemas de IA ao escrutinio, facendo o proceso de toma de decisións máis comprensible para os usuarios. Isto é crucial para construír confianza e asegurar unha implementación xusta e ética da IA en múltiples sectores. A explicación na XAI debe adaptarse á capacidade de comprensión e contexto de cada usuario, equilibrando simplicidade e precisión. Débese considerar o nivel de curiosidade e coñecemento técnico, así como o contexto específico. A clasificación das explicacións en locais, globais e de grupo axuda a personalizar o nivel de detalle. A tese formula a hipótese de que os modelos de IA transparentes (caixa branca) poden ser cruciais para explicar sistemas máis complexos e opacos e, en conclusión, a tese avoga pola sinerxia entre a IA e a expertise humana a través da XAI, para promover a innovación e manterse á vangarda nun mundo orientado a datos.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xuño

Bioconjugation of proteins to nanoparticles for the development of advanced therapies

MARCELINA ABAL SANISIDRO

Director/es: Rafael López López,
María de La Fuente Freire

PD: Medicina Molecular

Data: 10/06/2024 - Presencial

El impacto de la combinación de la apnea obstructiva del sueño y la diabetes mellitus. Factores predictores y efectos terapéuticos

ROMINA ABELLEIRA PARÍS

Director/es: Luis Guillermo Valdés Cuadrado, Carlos Zamarrón Sanz

PD: Investigación Clínica en Medicina

Data: 10/06/2024 - Presencial

Resumo:

Overall, this thesis proves the real potential and development of a novel nanotherapeutic based on the association of a versatile group of proteins to quantum dots and SNs by exploring several bioconjugation strategies. In addition, SNs were combined with the encapsulation of small drugs and or Confidential section to effectively induce a potent therapeutic response in different biomedical diseases such as cancer and gene editing. Moreover, the developed nanotherapeutics were evaluated in several preclinical models, Confidential section and mice, providing valuable information for the future research and translation.

Resumo:

La investigación doctoral se han desarrollado a través de tres estudios, publicados en revistas de alto factor de impacto, y que responden a los principales objetivos dela tesis. El primero de ellos es una revisión sistemática que trata de identificar si existe mayor riesgo de neuropatía diabética, periférica y autonómica entre los pacientes con AOS y DM. Los otros dos se basan en una investigación realizada en nuestra propia cohorte de enfermos. El segundo, valora la asociación de la AOS con la DM y la preDM vigilando los factores de confusión e identifica marcadores específicos para DM y preDM en pacientes con AOS. El tercero, estudia la relación entre AOS y DM y analiza los efectos del tratamiento con CPAP a largo plazo. Las conclusiones más relevantes de esta investigación son que los resultados observados sugieren una relación entre DM y AOS en la aparición de neuropatía diabética; la AOS, tras ajuste de diferentes variables de confusión, se vincula con la DM y con la preDM y, entre otros, que la existencia de AOS es un factor de riesgo en la incidencia de DM, la cual aumenta en los AOS graves y disminuye en los casos moderados y graves tras el tratamiento con CPAP.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xuño

3D printed teeth in endodontics: Why, How, Problems and Future. A new Protocol for Micro-CT studies

TIAGO FILIPE SANTOS SOUSA REIS FARIA

Director/es: Benjamín José Martín Biedma, José Martín Cruces

PD: Ciencias Odontolóxicas

Data: 10/06/2024 - Presencial

Deciphering the non-coding genome in Autism Spectrum Disorders (ASD): in silico characterization of common, splicing and regulatory variants

SARA DOMÍNGUEZ ALONSO

Director/es: Ángel María Carracedo Alvarez, María Cristina Rodriguez Fontenla

PD: Medicina Molecular

Data: 11/06/2024 - Semipresencial

Modificación de los genotipos bacteroidales en pacientes con colitis ulcerosa y su aplicación en la práctica clínica

IRIA BASTÓN REY

Director/es: Juan Enrique Domínguez Muñoz, Manuel Francisco Barreiro De Acosta

PD: Investigación Clínica en Medicina

Data: 11/06/2024 - Presencial

[↩ Ir ao sumario](#)

Resumo:

Numerous studies employ 3D printed teeth; however, the establishment of standardized protocols remains crucial. Difficulty has been reported in removing support material from inside of root canals, therefore, there is the need to investigate the influence of support material on preparation and its potential effects on the variables of interest. The primary aims of the present thesis were to evaluate the impact of support material of TrueTooth replica, on the preparation technique and its potential effects on the volume increase evaluation using microCT scans and to develop and validate a protocol for complete removing support material from 3D printed teeth and assessing its efficacy by comparing the internal anatomy of a natural tooth with 3D printed teeth using microCT scans.

Resumo:

This thesis aims to further investigate the role of missing heritability in ASD genetics using different genetic and bioinformatic study strategies. In this way, novel potential ASD risk genes were pinpointed, and the role of mutations within regulatory elements and chromatin structure has been unveiled. Future functional validation of these targets will open new avenues for improving ASD diagnosis and, subsequently, treatment.

Resumo:

Esta tesis ha profundizado en el estudio de la microbiota intestinal y dentro de esta se ha centrado en el filo Bacteroidetes uno de los dos filos mayoritarios en el ser humano. La tesis se compone de un estudio inicial retrospectivo con inclusión de 52 pacientes con EII (26 con colitis ulcerosa (CU) y 26 con enfermedad de Crohn (EC)). Mediante la realización de una colonoscopia indicada por práctica clínica habitual se obtuvieron biopsias de la mucosa colónica que posteriormente se utilizaron en el desarrollo de la técnica de detección de los diferentes genotipos de Bacteroidetes. El siguiente paso fue realizar un estudio prospectivo comparando los genotipos de Bacteroidetes en pacientes con CU y controles sanos. Posteriormente a partir de la secuenciación del genotipo C4 se creó una sonda de reconocimiento que permitió la cuantificación de este genotipo C4 en la totalidad de las muestras obtenidas en los pacientes con CU de debut.

Teses defendidas en xuño

Un nuevo modelo de administración de tierras para la ordenación del territorio frente a las amenazas de origen natural

RODOLFO JAIME FERNANDO SALAZAR MARTÍNEZ

Director/es: Rubén Camilo Lois González

PD: Desenvolvemento Rexional e Integración Económica

Data: 12/06/2024 - Presencial

Marca Vigo: ¿la marca de una ciudad o de un alcalde?

EKATERINA KRAVETS

Director/es: José Manuel Rivera Otero

PD: Marketing Político, Actores e Institucións nas Sociedades Contemporáneas

Data: 13/06/2024 - Presencial

Mental Health and Well-being of the Ati People in Panay and Guimaras Islands, Philippines

JOSÉ RENE SANSAIT

Director/es: Elena Freire Paz, Lorenzo Mariano Juárez

PD: Estudos Culturais: Memoria, Identidade, Territorio e Linguaxe

Data: 14/06/2024 - Presencial

Resumo:

La pregunta de investigación es: ¿cómo se emplea la geoinformación dispersa, generada por las instituciones nacionales encargadas de la gestión del riesgo y los catastros municipales localizados en espacios geográficos expuestos a múltiples amenazas naturales, para crear un nuevo modelo territorial que reduzca la vulnerabilidad que, independientemente de los límites jurisdiccionales, sirva como un elemento imprescindible para la toma de decisiones en la administración del territorio? Se ha considerado la cuenca hidrográfica del río Esmeraldas y dentro de ella el Valle de los Chillos, que incluye la conurbación entre las ciudades de Quito y Sangolquí por su condición geográfica, socioeconómica, productiva y estratégica en la que los municipios no han podido gestionar integradamente el territorio y el riesgo, lo que ha ocasionado desastres por exposición a las diversas amenazas de origen natural.

Resumo:

Los objetivos de investigación de esta tesis son analizar la formación y promoción de la imagen de la ciudad y qué relación tiene esto con los enfoques del marketing para su desarrollo. En otras palabras, vamos a analizar los factores de desarrollo de la ciudad de Vigo, realizar un estudio de la imagen interna y externa de Vigo entre los residentes, aclarar el concepto de marca de la ciudad como un componente del marketing territorial y desarrollar un modelo para la construcción y sostenibilidad de la marca de Vigo.

Resumo:

O Pobo Ati de Guimaras, Filipinas, é un dos poucos subgrupos superviventes dos pobos indíxenas que eran coñecidos como cazadores e colectores. Embargastes, despois das múltiples transformacións sociais e políticas ocorridas no país, agora atópanse nunha posición marxinal, tendo sido amplamente desprazadas do seu espazo tradicional, o que socava a supervivencia da súa cultura e a integridade da súa identidade. Con estigma, discriminación, analfabetismo, falta de habilidades competitivas e pobreza, o seu futuro parece sombrío como resultado de décadas de negligencia estatal e falta de apoio ou apreciación positiva da sociedade filipina dominante. Esta monografía, que extrae información adicional de unha etnografía do pobo Ati e da literatura antropolóxica, destaca a posibilidade dun marco viable no que os problemas de saúde mental do pobo Ati poidan abordarse de maneira significativa ao centrar os seus dereitos e benestar como intrinsecamente conectados coa súa terra, cultura e identidade.

[↩ Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xuño

Contribuciones en osteonecrosis maxilar secundaria al consumo de antiresortivos: prevención y biomarcadores

ALEJANDRO ISMAEL LORENZO POUSO

Director/es: Abel García García

PD: Ciencias Odontolóxicas

Data: 17/06/2024 - Presencial

Resumo:

Os obxectivos da presente tese son: i) a análise sistemática por medio dunha revisión dos biomarcadores dispoñibles para prever a ONM, ii) a realización dunha revisión sistemática xunto cun metaanálise da relación entre a enfermidade periodontal e o desenvolvemento da ONM, iii) a identificación dun biomarcador ou panel de biomarcadores para esta patoloxía, usando a proteómica como técnica analítica e a saliva como matriz biolóxica. Os achados detallados na tese no relativo ao panel de biomarcadores abren novos camiños para o coñecemento da ONM, tanto nun plano cualitativo como cuantitativo. As proteínas aquí descritas serven para revelar as bases moleculares da ONM e, á vez, de xeito cuantitativo propoñen un panel de proteínas con características altamente discriminantes para esta patoloxía, con claro valor diagnóstico e potencialmente pronóstico.

Clinical implementation of 3D printing for the preparation of personalized medicines

LUCÍA RODRÍGUEZ POMBO

Director/es: Carmen Isabel Álvarez Lorenzo, Álvaro Goyanes Goyanes

PD: Desenvolvemento de Medicamentos

Data: 17/06/2024 - Presencial

Resumo:

The general objective of this Thesis is to contribute to the clinical implementation of 3D printing for the preparation of personalized medicines in a clinical setting. Among the specific objectives, the development of printlets by SSE stands for treatments of paediatric patients diagnosed with rare diseases of intermediate amino acid metabolism, and for any other group of patients with characteristics that require personalization of doses. Another objective is to contribute to implementing useful tools for quality control of the printlets that are manufactured. Two other objectives are related to volumetric 3D printing to develop inks that allow the preparation of pharmaceutical forms for oral administration and manufacture pharmaceutical forms of different geometries at the same time.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xuño

Dispositivo de género y prácticas de participación intermediada en entornos híbridos. Un estudio fenomenográfico de mujeres adolescentes de Galicia para repensar la competencia digital

LUCÍA RODRÍGUEZ POMBO

Director/es: Adriana Gewerc Barujel

PD: Equidade e Innovación en Educación

Data: 18/06/2024 - Presencial

Ictus agudo secundario a oclusión carotídea y trombectomía mecánica: tratamiento endovascular y biomarcadores de imagen predictores de recanalización y evolución clínica funcional

ALEXANDRE LÜTTICH UROZ

Director/es: José Martín Carreira Villamor, José Manuel Pumar Cebreiro, Josep Puig Alcántara

PD: Investigación Clínica en Medicina

Data: 18/06/2024 - Presencial

Resumo:

Esta investigación aborda los procesos de interacción y participación intermediada por tecnologías digitales articuladas en la cotidianidad adolescente. Se considera que las prácticas digitales de interacción y participación son un lugar privilegiado para la negociación de subjetividades y la adquisición de saberes. De modo que las formas de ser, estar y hacer con otras en y a través de estas tecnologías supone la transformación de la brecha digital. Bajo este supuesto, el estudio cartografía las oportunidades de negociación del constructo de género en las prácticas de representación de sí, las competencias que se ponen en juego para el ejercicio de la participación y los agentes que median esta negociación.

Resumo:

Esta tesis se enmarca en un estudio observacional retrospectivo, con inclusión prospectiva, para evaluar los resultados de eficacia y seguridad del tratamiento endovascular (combinado o no con terapia fibrinolítica), en una cohorte de pacientes que presentaron infarto cerebral agudo por oclusión carotídea (aislada o en tándem), extraída del registro Nordictus. Adicionalmente, se profundiza en el desarrollo de un panel novedoso de biomarcadores de imagen, mediante estudios de tomografía computarizada multimodal en fase aguda, con valor predictivo de recanalización y pronóstico funcional tras un infarto cerebral agudo por oclusión carotídea. La predicción de una respuesta terapéutica, precoz y completa, tras una trombectomía mecánica, así como de la evolución clínica funcional podría contribuir a mejorar y optimizar la toma de decisiones en el manejo del ictus agudo.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xuño

Incidencia de la automatización en la gestión de la comunicación de las organizaciones. Análisis del impacto en las relaciones con los públicos

KAREN CESIBEL VALDIVIEZO ABAD

Director/es: José Miguel Túnñez López

PD: Comunicación e Información Contemporánea

Data: 19/06/2024 - Virtual

Resumo:

El objetivo principal de esta investigación es conocer la incidencia de la automatización en la gestión de la comunicación de las organizaciones los desafíos que implica, especialmente el cambio de tono de la comunicación, al convertirla en robotizada, fría y despersonalizada, por la falta de intervención humana. También se evidencia que si bien la automatización ayuda a optimizar el tiempo de gestión de la comunicación en las organizaciones ésta tiene un impacto en las relaciones con los públicos, que van desde cuestionamientos éticos hasta los procesos de implementación. Por tanto, es necesario equilibrar los procesos de automatización con el trabajo de los profesionales de la comunicación, para lograr conexiones humanas con los públicos, actuaciones éticas y responsables y una comunicación con sentido de humanidad para construir relaciones sólidas y de fidelidad entre los públicos hacia las marcas.

El periodismo cultural en Quito después de Guayasamin (1999-2019)

MARÍA MAGDALENA BRAVO GALLARDO

Director/es: Fermín Galindo Arranz

PD: Comunicación e Información Contemporánea

Data: 19/06/2024 - Presencial

Resumo:

Este trabajo doctoral analiza el periodismo cultural en Quito - Ecuador, a lo largo de las primeras dos décadas del siglo XXI, centrándose específicamente en la cobertura de las artes plásticas por parte de los suplementos culturales Cartón Piedra y Artes Cultura, así como de la revista Mundo Diners. Empleando una metodología cualitativa, se realizaron diversas actividades etnográficas, entrevistas en profundidad, observación participante y revisión documental para examinar las características de estos medios culturales. La recopilación de datos se efectuó mediante el uso de formularios y tablas, registrando información sobre géneros periodísticos, titulares y figuras clave en el periodismo cultural durante este periodo.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xuño

E-consulta. Un nuevo modelo asistencial de relación entre Atención Primaria y un Servicio hospitalario de Cardiología

DANIEL REY ALDANA

Director/es: José Ramón González Juanatey, Sergio Cinza Sanjurjo

PD: Investigación Clínica en Medicina

Data: 19/06/2024 - Presencial

Resumo:

Los cambios en la organización de la estructura sanitaria se implementan, pero no es habitual que se analice la efectividad de los cambios en términos de mortalidad, seguridad ni eficiencia. En nuestra área sanitaria, desde el 2013, está funcionando la e-consulta universal entre Atención Primaria (AP) y el Servicio de Cardiología (SC). Este modelo permite mejorar la comunicación entre ambos niveles asistenciales y ha reducido las listas de espera del SC. Todavía no se han analizado sus resultados en cuanto a asistencias a urgencias, ingresos hospitalarios y mortalidad. Para esta tesis se ha realizado un análisis del modelo asistencial previo, de acto único (2008-2012), comparándolo con el nuevo sistema de e-consulta universal y se presentan los resultados obtenidos tras analizar el modelo de e-consulta universal entre AP y el SC, comparándolo con el modelo previo de consulta de acto único, en términos de seguridad (reducción de asistencias a urgencias, ingresos hospitalarios y mortalidad), accesibilidad y costes asociados

Hacia una restauración sostenible: análisis de las consecuencias de la incorporación de alimentos locales en restaurantes en el comportamiento del consumidor

CRISTINA LÓPEZ QUINTELA

Director/es: Adolfo Carballo Penela, Emilio Ruzo Sanmartín

PD: Economía e Empresa

Data: 20/06/2024 - Presencial

Resumo:

En esta investigación se revisa la problemática de la formación del constructo Valor de consumo de comida local, desarrollando un marco para comprender cómo el valor de consumo de alimentos locales influye en el comportamiento de los consumidores. El objetivo principal es examinar las consecuencias en la intención de comportamiento del consumidor de introducir alimentos locales en el menú de restaurantes. En particular, se consideran la disposición a seleccionar, la intención poscompra (revisitar y recomendar) y la disposición a pagar en el restaurante que ofrece comida local como intenciones de comportamiento. Para ello se han desarrollado dos modelos, el primero utiliza variables individuales que actúan como variables intermedias entre el valor de consumo de la comida local y la intención de comportamiento.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xuño

*Caracterización agromorfolóxica e fitopatolóxica de variedades seleccionadas de judía común (*Phaseolus vulgaris*, L.) e a súa relación simbiótica con a microbiota do solo en monocultivo e cultivo asociado con maíz*

JUAN LEONARDO TEJADA HINOJOZA

Director/es: María Jesús Sainz Oses, Antonio Miguel Ron Pedreira, Mª Carmen Salinero Corral, Ana Paula Rodiño Míguez

PD: Investigación Agraria e Forestal

Data: 21/06/2024 - Virtual

Achegas ao estudo da ilustración dos salmos penitenciais nos libros de horas manuscritos: xestión e explotación dun corpus de miniaturas

MARÍA CRISTINA CABADA GIADÁS

Director/es: Juan Manuel Monterroso Montero, Mª Del Rocío Sánchez Ameijeiras

PD: Historia, Xeografía e Historia da Arte

Data: 21/06/2024 - Presencial

Resumo:

El objetivo general de la tesis ha sido el estudio de variedades mejoradas de judía común, en distintos sistemas de cultivo y con diferentes tratamientos y metodoloxías agronómicas de cultivo, con los objetivos seguintes: 1) Determinar las características agromorfolóxicas e de calidade de grano de variedades mejoradas de judía cultivadas en la finca experimental de la MBG CSIC, Pontevedra, en monocultivo e cultivo asociado con maíz. 2) Analizar el sistema simbiótico rizobia judía, con diferentes tratamientos do solo en monocultivo e cultivo asociado con maíz en la MBG CSIC. 3) Analizar el sistema judía microbiota en las variedades Galaica e Matterhorn en combinación con varios tratamientos: fertilizante de N, Burkholderia alba e Trichoderma harzianum, en la MBG CSIC. 4) Diagnosticar las principales plagas e enfermidades de la judía en la MBG CSIC e en campos de produción en Lugo. e 5) Estudiar las características agromorfolóxicas e de calidade de grano de la variedad Galaica, en Lugo.

Resumo:

O obxectivo da presente tese é determinar qué pode aportar ao coñecemento do tema obxecto de estudo -as miniaturas dos salmos penitenciais nos libros de horas e, especialmente, a imaxe do rey David arrepenido como ilustración deste texto- a xestión do caudal de información e de imaxes dispoñibles nestes recursos. Levalo a cabo implica a compilación e organización dun corpus extenso de miniaturas, sendo este un proceso que se quere tamén analizar no traballo. Mediante consideración do conxunto de imaxes á luz da literatura e a doutrina sobre a penitencia e os salmos penitenciais preténdese asimesmo deitar unha luz suplementaria sobre as imaxes obxecto de estudo.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xuño

Evaluación de la tecnología de lecho fluido para la elaboración de dispersiones sólidas destinadas a sistemas de liberación inmediata de fármacos

SARA FRADERA GELABERT

Director/es: Francisco Javier Otero Espinar, Lisardo Álvarez Fernández

PD: Investigación e Desenvolvemento de Medicamentos

Data: 21/06/2024 - Presencial

Cuidado e inclusión social. Análisis de las necesidades formativas y propuestas de mejora en los estudios de Grado de Enfermería de Galicia

CLAUDIA GONZÁLEZ LÓPEZ

Director/es: José Felipe Trillo Alonso

PD: Equidade e Innovación en Educación

Data: 21/06/2024 - Presencial

Resumo:

In the present thesis, it is demonstrated the potential of fluid bed top-spray technology as an alternative to spray drying for the production of amorphous solid dispersions (ASDs) intended for immediate drug release systems. Comparative analysis of ASDs physical properties, stability, and dissolution profiles obtained via both technologies was conducted. The effect of formulation variables, using fluid bed, was evaluated guided by a Quality by Design (QbD) approach. Finally, three ASD-based prototypes produced using fluid bed top-spray and different polymeric carriers (HPM-CAS-MG and HPMCP HP-55) were developed followed by an in vivo pilot bioavailability study comparing their pharmacokinetic behaviour with a marketed spray dried formulation.

Resumo:

Esta tese doutoral sitúase no ámbito da educación universitaria e aspira a contribuír á innovación da proposta formativa nos estudos iniciais de Enfermería desde a perspectiva da inclusión social. As razóns que xustifican a relevancia desta investigación radican nas consecuencias que o cambio de modelo social actual está a provocar na concepción da saúde, a asistencia sanitaria e a práctica dos cuidados de enfermmería. Consecuencias vinculadas a aspectos sociopolíticos e contextuais que determinan a nosa saúde e a imposibilidade de coidarnos ou ser coidados, tales como os niveis de pobreza e exclusión, o desemprego, a educación, o acceso a alimentos, instalacións sanitarias, vivenda ou información, os graos de protección social ou a discriminación por cuestións de xénero, etnia ou idade.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xuño

Obtención, caracterización analítica y aplicación industrial de extractos bioactivos procedentes de los sectores agroalimentario y acuícola

ALY JESÚS CASTILLO ZAMORA

Director/es: Marta Lores Aguin,
Carmen María García Jares

PD: Ciencia e Tecnoloxía Química

Data: 21/06/2024 - Presencial

Resumo:

El desarrollo sostenible de las actividades agroganaderas y acuícolas se muestra cómo alternativa de producción ética y responsable ante la abrasiva industria actual, y, en paralelo, las políticas en materia industrial imponen lógicos límites al malgasto de medios naturales. Este proyecto busca acercar soluciones a estos grandes desafíos sintetizados en la defensa de los recursos naturales mediante la valorización de los subproductos de actividades industriales específicas, como la implementación de fuentes alternativas de biomasa a partir de cultivos biotecnológicos. En este sentido, el trabajo de investigación se diseña con una doble vertiente: la revalorización de subproductos del sector agroalimentario, específicamente más no exclusivamente del sector vitivinícola, así como aprovechamiento de los recursos naturales acuícolas procedentes de cultivos biotecnológicos, enfocado en la utilización de biomasa obtenida de plantas y organismos protistas (algas y microalgas).

Análise xenética-poboacional da variabilidade na gravidade da COVID-19

SILVIA DIZ DE ALMEIDA

Director/es: Ángel María Arracedo
Álvarez, Raquel Cruz Guerrero

PD: Medicina Molecular

Data: 24/06/2024 - Semipresencial

Resumo:

Os obxectivos desta tese foron os de abordar esas cuestións. No marco do proxecto SCOURGE, establecido en 2020, recolléronse datos clínicos e xenéticos de máis de 10.000 pacientes de España e Latino-América. Por unha banda, buscouse investigar e identificar os determinantes xenéticos que actúan na predisposición á COVID-19 grave a través de estudos de asociación de xenoma completo (GWAS) en ambas as poboacións. Ademais de confirmar a asociación de xenes xa coñecidos, identificáronse asociacións novas en xenes como AQP3, UPK1A, DDIAS ou BAZ2B. Posteriormente, construíronse índices de risco polixénico (PRS) e avalíouse a súa capacidade para predicir a hospitalización por COVID-19, prestando especial atención á xeneralización a poboacións non europeas e a unha potencial aplicación clínica.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xuño

Estudio retrospectivo sobre la incidencia de complicaciones en una cohorte de pacientes adultos hospitalizados por mononucleosis infecciosa (infección aguda por virus de Epstein-Barr)

EMILIO MANUEL PÁEZ GUILLÁN

Director/es: Arturo Gonzalez Quintela, Joaquín Campos Franco

PD: Investigación Clínica en Medicina

Data: 26/06/2024 - Presencial

Algas mariñas como alternativa ao uso de antibióticos en coellos

SABELA AL SOUFI NOVO

Director/es: María Marta Alonso, Ana Paula Losada Garcia, Javier García Alonso

PD: Medicina e Sanidade Veterinaria

Data: 27/06/2024 - Presencial

Resumo:

La finalidad de la tesis es investigar algunas complicaciones de la mononucleosis infecciosa por VEB cuya frecuencia real, factores asociados, evolución y posibles consecuencias no han sido suficientemente estudiadas. Dichas complicaciones son: (1) La enfermedad hepática, concretamente la presencia de ictericia; (2) Las alteraciones hematológicas adicionales a la linfocitosis, concretamente la trombopenia; (3) Las alteraciones metabólicas asociadas, concretamente la dislipemia; (4) La erupción (rash) cutáneo, concretamente su relación con el uso de antibióticos; (5) El desarrollo de bacteriemia en el proceso; y (6) La posible relación de éstas y otras complicaciones más raras de la mononucleosis, con el uso de corticoides como parte de la terapéutica. El desarrollo de esos objetivos se realizó en cinco publicaciones científicas sucesivas.

Resumo:

O uso de macroalgas mariñas en alimentación animal aparece como unha oportunidade prometedora para mellorar a saúde intestinal dos cazapos, debido aos potenciais beneficios que xa demostraron ter noutras especies animais como en porcino, sector que sofre problemáticas similares ao cunícola. O obxectivo principal deste estudo foi avaliar o emprego de macroalgas mariñas nas dietas dos coellos durante o período post-desteta, co fin último de mellorar a súa saúde intestinal e servir de alternativa ao uso de antibióticos. Para elo, caracterizáronse in vitro as propiedades de diversas algas mariñas e os seus extractos, determinouse o seu perfil mineral para calcular as doses máximas de inclusión na dieta e avaliáronse in vivo os potenciais efectos sobre a saúde intestinal dos coellos. Paralelamente, estudáronse os efectos sobre a calidade da carne e sobre a deposición de minerais na carne e nas vísceras dos coellos, e realizouse unha enquisa á poboación do concello de Lugo para estudar a potencial aceptabilidade deste tipo de produtos.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en xuño

Papel de la nedilación de PCK1 en la gluconeogénesis hepática

UXÍA FERNÁNDEZ PAZ

Director/es: Rubén Nogueiras Pozo, Carlos Dieguez Gonzalez

PD: Endocrinoloxía

Data: 27/06/2024 -Presencial

Resumo:

La nedilación es un mecanismo postraduccionnal que agrega una proteína similar a la ubiquitina, a saber, la proteína 8 regulada negativamente durante el desarrollo expresada por células precursoras neurales (NEDD8). En este trabajo mostramos en ratones que la nedilación en el hígado está modulada por la disponibilidad de nutrientes. La inhibición de la nedilación en el hígado de ratón reduce la capacidad gluconeogénica y las acciones hiperglucémicas de las hormonas contrarreguladoras. Además, las personas con diabetes tipo 2 presentan niveles elevados de nedilación hepática. A nivel mecanístico, el ayuno o la restricción calórica de ratones conduce a la nedilación de la fosfoenolpiruvato carboxiquinasa 1 (PCK1) en tres residuos de lisina: K278, K342 y K387. Encontramos que la mutación de las tres lisinas PCK1 que están nediladas reduce su tasa de actividad gluconeogénica. Las simulaciones de dinámica molecular muestran que la nedilación de PCK1 podría repositionar dos bucles que rodean el centro catalítico en una configuración abierta, haciendo que el centro catalítico sea más accesible. Nuestro estudio revela que la nedilación de PCK1 proporciona un mecanismo preciso para controlar el metabolismo de la glucosa al vincular la disponibilidad total de nutrientes con la homeostasis metabólica.

El crecimiento y la supervivencia de las spin-off universitarias en España: análisis del efecto de las ventas iniciales y la forma de financiación

DIEGO SUAREZ POUSA

Director/es: Sara Fernández López, María Jesús Rodríguez Gulias

PD: Economía e Empresa

Data: 27/06/2024 -Presencial

Resumo:

Esta investigación tiene como objetivo principal establecer en qué medida las ventas iniciales y la forma de financiación afectan al crecimiento y supervivencia, respectivamente, de las spin-off universitarias (USO). a través de una muestra de 1.121 USO creadas por las universidades españolas hasta 2018. Se comprueba que las ventas iniciales de las USO afectan positivamente al tamaño que pueden alcanzar, en términos de ingresos y de empleo, y negativamente a las tasas anuales de crecimiento en ingresos. Tales efectos persisten, al menos, durante los 5 primeros años de funcionamiento de la empresa. Asimismo, distintas formas de financiación tienen diferente incidencia en la supervivencia de las USO. La autofinanciación parece ejercer un efecto positivo en la supervivencia de las compañías, mientras que el capital riesgo y un exceso de liquidez tendrían el efecto contrario. Por su parte, no existe evidencia de que la participación de la universidad en la empresa, la aportación inicial de los socios promotores y el endeudamiento ejerzan alguna influencia en la supervivencia.

 Ir ao sumario

Teses defendidas en xuño

Recepción de formatos audiovisuais interculturais Galicia-Portugal emitidos pola TVG: Análise de audiencias en Galicia e na emigración galega da Área Metropolitana de New York

MARCOS TABOADA GARCÍA

Director/es: Margarita María Ledo Andion, Ana Isabel Rodríguez Vázquez

PD: Comunicación e Información Contemporánea

Data: 28/06/2024 -Presencial

Resumo:

A investigación parte da premisa do acaído, tanto en termos sociais como económicos, dun achegamento da industria audiovisual galega cara os espazos lusófonos, valéndose a tal efecto da capacidade xeradora dun contexto favorable a tal fin a través das canles públicas de televisión, coa conseguinte tentativa de, ao tempo, avanzar na identificación de novos públicos potenciais ao abeiro da incardinación no devandito bloque xeolingüístico. Resulta salientable polo tanto, o peso específico que na dinamización deste mercado corresponde á CRTVG, sendo motor ineludible no artellamento dun protocolo de colaboración que supere as propias fronteiras cara un marco de entendemento ulterior como o que explicitamente se plantexa nesta investigación, a saber, o desenvolvemento de contidos audiovisuais interculturais entre Galicia e Portugal en función da recepción que primeiramente poidan xerar entre a comunidade galega, ben a residente en Galicia por medio da CRTVG, como tamén avaliar o seu consumo entre os propios continxentes migracionais, nalgúns dos casos, como o da Área Metropolitana de Nova York que se analiza nesta investigación, nunha coxuntura de interculturalidade lusófona que reforzaría a súa potencial rendibilidade.

Engineering smart nano metal-organic frameworks for biomedical applications

MANUELA CEDRÚN MORALES

Director/es: Pablo Taboada Antelo, Pablo Alfonso Del Pino González De La Higuera

PD: Ciencia de Materiais

Data: 28/06/2024 - Presencial

Resumo:

O uso de nanopartículas (NPs) en aplicacións clínicas non foi tan alto como se esperaba considerando que estes materiais posúen as dimensións axeitadas para realizar tarefas complexas dentro de células. Comprender e controlar estas interaccións é crucial para desenvolver nanomedicinas eficientes. Necesítase deseñar novos sistemas de entrega de fármacos que superen os problemas actuais, incorporando ligandos específicos para interactuar con receptores celulares e modificando as superficies das NPs para mellorar a súa funcionalidade. A investigación busca profundar na nosa comprensión das interaccións celulares a través de vías endocíticas mediadas por receptores específicos. Este coñecemento pode desbloquear o potencial para deseñar transportadores de fármacos capaces dunha entrega precisa e dirixida de carga, revolucionando así as intervencións terapéuticas.

 [Ir ao sumario](#)

EDIUS NOVAS

Un estudo sobre a atención a peregrinos no Norte de Portugal gaña o VII Premio de Investigación da Cátedra do Camiño

O xurado do VII Premio de Investigación sobre o Camiño de Santiago e das Peregrinacións 2024, que outorga a Cátedra do Camiño de Santiago e das Peregrinacións, acordou outorgarlle o galardón á tese de doutoramento “Caminhos que se cruzam. A assistência aos peregrinos e viaxantes no Norte de Portugal: as Misericórdias (séculos XVII e XVIII)”.

O traballo foi defendido en 2023 por Liliana Andreia Valente Neves no Instituto de Ciencias Sociais da Universidade do Minho, Portugal. Na convocatoria deste ano presentáronse traballos desde España, Portugal, Polonia e Brasil.

A premiada é licenciada, mestra e doutora en Historia pola Universidade do Minho, así como investigadora colaboradora do Lab2PT/IN2PAST, membro do grupo *História Social a Norte*, autora de varios capítulos de libros e artigos publicados en revistas nacionais e internacionais, e autora do libro *Peregrinos e viaxantes. O auxílio das Misericórdias de Braga e Ponte de Lima (séculos XVII-XVIII)*, publicado en 2021. Actualmente é a responsable da Divisão Patrimonial da Santa Casa da Misericórdia de Arcos de Valdevez.

O seu proxecto de doutoramento estuda no Norte de Portugal unha das funcións das institucións dedicadas á asistencia social chamadas Misericórdias, en concreto a da asistencia á poboación en tránsito nos séculos XVII e XVIII, sendo o seu principal obxectivo analizar a preponderancia destas institucións no contexto das viaxes e peregrinacións, no período moderno, cando as viaxes eran verdadeiros desafíos, debido ao seu elevado custo, aos perigos e ás diversas dificultades.

A Cátedra Institucional do Camiño de Santiago e das Peregrinacións da Universidade de Santiago de Compostela foi creada en 2016 grazas a un convenio de colaboración asinado entre a USC, a Axencia de Turismo de Galicia e a Catedral de Santiago, con obxectivos como promover a investigación no campo do Camiño de Santiago e a Peregrinación a Santiago, motivo polo que cada ano se convoca este premio.

 [Ir ao sumario](#)

«Son optimista no futuro da humanidade. Hai que controlar que os avances non a ameacen»

María Josefa Yzuel

Bo verán!

nEDIUS

Editada por Escola de Doutoramento
Internacional da USC (EDIUS),
Santiago de Compostela

Coordinación:
Miguel Tüñez

Revisión lingüística:
Gisella Costas López
*PD Estudos da Literatura
e da Cultura*

Copy:
Clara Castilla

Deseño:
nudobrand

Escola de Doutoramento Internacional (EDIUS)

881814360 / 14361
edius@usc.es

Casa dos Catedráticos. Av. das Ciencias, 6
15782 Santiago de Compostela

Depósito Legal: C 1550-2020
ISSN 2792-6079

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE
CULTURA, EDUCACIÓN
E UNIVERSIDADE

*Actividade financiada polo Convenio de Colaboración entre a Consellería de Cultura,
Educación e a USC para o desenvolvemento de accións estratéxicas de I+D+i.*